

WO.053.16.2023.SB

Kraków, 27 września 2023 r.

**Mieszkańcy ul. Twardowskiego i ul. Salezjańskiej
w Krakowie
reprezentowani przez**

Dotyczy: planowanej budowy drogi powiatowej KDD7 oraz zabudowy mieszkaniowej na działce o nr. ewid. 140/2 obr. 9 Podgórze przy ul. Twardowskiego w Krakowie

Szanowni Państwo,

zwrócili się Państwo do Minister Klimatu i Środowiska z interwencją dotyczącą planowanej zabudowy kolejnego fragmentu Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Ministerstwo przekazało sprawę Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, a Generalny Dyrektor poprosił nas o zbadanie sprawy w zakresie swojej właściwości, podjęcie ewentualnych działań oraz udzielenie Państwu odpowiedzi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie nie ma podstaw prawnych do ingerencji w działania organów samorządu terytorialnego, w tym przypadku organów Miasta Krakowa, **poza określonymi w ustawach procedurami**. W sprawach zagospodarowania terenu regionalny dyrektor ochrony środowiska posiada m.in. kompetencje do:

- 1) **opiniowania** projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – w ramach strategicznej oceny oddziaływania skutków realizacji tych dokumentów na środowisko¹,

¹ Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113, 1501, 1506, 1688 i 1719, 1890 i 1906).

2) **uzgadniania** ww. projektów dokumentów planistycznych w odniesieniu do obszarów objętych ochroną².

Stanowisko regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia musi być uwzględnione przez organy gminy w przyszłym studium czy planie. Rozstrzygnięcie regionalnego dyrektora każdorazowo poprzedzone jest analizą przedłożonej dokumentacji planistycznej. Ma ona dać odpowiedź na pytanie, czy ustalenia dokumentu, uwzględniające potrzeby rozwoju gminy, nie będą mieć negatywnego wpływu na obszary podlegające ochronie, znajdujące się w granicach terenu objętego planem. W przypadku stwierdzenia, że nie ma zagrożenia dla najcenniejszych pod względem przyrodniczym obszarów chronionych, regionalny dyrektor może uzgodnić przedłożony dokument.

Na terenie objętym działką o nr. ewid. 140/2 obr. 9 Podgórze przy ul. Twardowskiego w Krakowie od dnia 5 sierpnia 2014 r. obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego³. Zgodnie z planem ww. działka jest częściowo położona w terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej o podstawowym przeznaczeniu pod zabudowę budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, budynkami mieszkalno-usługowymi lub zabudową budynkami usługowymi MW/U.2 oraz częściowo w terenach komunikacji o podstawowym przeznaczeniu pod drogi publiczne klasy dojazdowej KDD.7.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie **uzgodnił miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru "Rejon Św. Jacka–Twardowskiego"**. W postępowaniu poprzedzającym wydanie uzgodnienia stwierdził bowiem, że projektowane przez Prezydenta Miasta Krakowa zagospodarowanie terenu nie stwarza istotnego zagrożenia dla najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Regionalny Dyrektor uznał, że uchwalenie miejscowego planu dla tego obszaru – w formie przedłożonej do uzgodnień – zapobiegnie dalszej degradacji terenu oraz pozwoli zachować jego najcenniejsze walory przyrodnicze.

² Na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890).

³ Uchwała Nr CXII/1698/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru "Rejon Św. Jacka–Twardowskiego" (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 4096 oraz z 2023 r. poz. 6066).

W tym też celu kilka lat po uchwaleniu planu Rada Miasta Krakowa ustanowiła użytek ekologiczny „Zakrzówek” między ul. Wyłom i św. Jacka. W uzasadnieniu wskazała, że teren ten jest nie tylko cenną przyrodniczo mozaiką drzew, krzewów oraz terenów otwartych o zróżnicowanym podłożu, w tym łąk świeżych i muraw kserotermicznych, oraz form przyrody nieożywionej w postaci wyrobiska nieczynnego kamieniołomu, okresowych oczek wodnych i terenów podmokłych, ale przede wszystkim stanowi miejsce rozrodu i ostoję zwierząt oraz występowania roślin chronionych prawem polskim i europejskim.

Należy zauważyć, że na terenie Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego nie ma bezwzględnego zakazu budowy nowych obiektów budowlanych. Obowiązują tam m.in. zakazy:

- 1) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 2) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 3) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzeki Wisły i Sanki oraz naturalnych zbiorników wodnych - starorzeczy Wisły w rejonie Jeziorzan i w pobliżu Tyńca (Kąty Tynieckie i Koło Tynieckie) oraz stawu przy ul. Janasówka w Krakowie, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Zakazy wymienione w pkt 1 i 2 nie dotyczą wykonywania robót budowlanych dopuszczonych do realizacji na terenie Parku przez właściwy organ na podstawie ustawy Prawo budowlane na terenach przeznaczonych pod zabudowę **i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.**

Obecnie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie nie toczy się żadne postępowanie w sprawie zaopiniowania lub uzgodnienia projektu zmiany obecnego planu czy projektu nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla "Rejonu Św. Jacka–Twardowskiego".

Podczas wyłożenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do publicznego wglądu każdy ma prawo wnieść uwagi i wnioski do projektu studium lub planu miejscowego⁴. Jedynym podmiotem władnym rozpatrzyć uwagi dotyczące planu oraz wprowadzić zmiany do projektu planu wynikające z rozpatrzenia uwag jest wójt (burmistrz lub prezydent miasta). Wynika to z władztwa planistycznego gminy, czyli prawa do samodzielnego kształtowania i prowadzenia przez gminę polityki przestrzennej. Jest ono ograniczone wyłącznie przepisami prawa, które nakazują uwzględnienie m.in.:

- 1) wymagań ładu przestrzennego, czyli takiego ukształtowania przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;
- 2) walorów architektonicznych i krajobrazowych;
- 3) wymagań ochrony środowiska;
- 4) walorów ekonomicznych przestrzeni;
- 5) prawa własności;
- 6) potrzeb interesu publicznego.

Ustalając przeznaczenie terenu lub określając potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenu, organ gminy ma **ważyc interes publiczny i interesy prywatne**, w tym zgłaszane w postaci wniosków i uwag, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i zmian w zakresie jego zagospodarowania, a także analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne⁵.

Gmina zatem w przygotowywanych dokumentach planistycznych powinna uwzględniać konieczność ochrony przed zabudową najcenniejszych pod względem przyrodniczym miejsc oraz potrzebę rozwoju gminy w kierunku, w jakim jest to najmniej kosztowne, w tym z przyrodniczego punktu widzenia.

Kwestia **ochrony prawnej konkretnych gatunków roślin, zwierząt i grzybów** jest rozpatrywana natomiast na etapie procesu inwestycyjnego, np. przed wydaniem pozwolenia na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

⁴ Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977, 1506, 1597, 1688 i 1890).

⁵ Art. 1 ust. 2 i 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest organem ochrony przyrody i jest zobowiązany podejmować działania w celu zapewnienia trwałego zachowania gatunku, jego siedliska lub ostoi, eliminowania przyczyn powstawania zagrożeń oraz poprawy stanu ochrony jego siedliska lub ostoi, jeżeli stwierdzone lub przewidywane zmiany w środowisku zagrażają lub mogą zagrażać roślinom, zwierzętom lub grzybom objętym ochroną gatunkową.

Dlatego w przypadku potwierdzenia występowania chronionych gatunków na terenie przeznaczonym w planie miejscowym pod zabudowę inwestor zobowiązany jest uzyskać zgodę regionalnego dyrektora ochrony środowiska (w formie decyzji administracyjnej) na odstąpienia od zakazów obowiązujących w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną prawną (np. na zniszczenie ich siedlisk). Uzyskanie zezwolenia na czynności zakazane w stosunku do chronionych gatunków możliwe jest jednak wyłącznie w ściśle określonych przepisami przypadkach – po spełnieniu przesłanek opisanych w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Każda z nich jest rozpatrywana indywidualnie na podstawie stanu faktycznego i stanu prawnego istniejących we wszczętej sprawie administracyjnej.

Z poważaniem,

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

w Krakowie

Rafał Rostecki

/podpis elektroniczny/

Do wiadomości:

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska – do pisma DZP-WG.600.195.2023.TŁ
z 17.08.2023 r.

